UPPHANDLINGSRAPPORT

Passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder

Fondtorgsnämnden
Swedish Fund Selection Agency

Innehåll

1. Sammanfattning 4

2. Fondtorgsnämndens uppdrag 6

2.1 Tolkningar av centrala begrepp i lagen

2.2 Genomförda upphandlingar .....

2.3 Sammanfattning av genomförda upphandlingar

3. Upphandlingsprocessen 15

3.1. Fondtorgsnämndens marknadsdialog

3.2. Förberedande analys

3.3. Framtagande av upphandlingsspecifikation

3.4. Annonsering av upphandling

3.5. Krav, uteslutningsgrunder och utvärdering

3.6. Beslut

3.7. Allokering och avregistrering

3.8. Löpande granskning och utvärdering

4. Kategorin passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder före upphandling 21

4.1. Fondutbud

4.2. Avgifter

4.3. Avkastning

4.4. Hållbarhet

5. Resultat av upphandlingen 24

5.1. Upphandlingens omfattning

5.2. Inkomna anbud

5.3. Kravuppfyllnad

5.4. Utvärdering av anbud

5.5. Tilldelningsbeslut

5.6. Utvärderingsresultat

5.7. Fondfakta

6. Förändring av kategorin 33

6.1. Kvalitet, risk och avkastning

6.2. Avgifter

6.3. Hållbarhet

6.4. Valfrihet

7. Fondtorgsnämndens slutsatser 37

1. Sammanfattning

Fondtorgsnämnden offentliggjorde den 17 november 2026 beslut om tilldelning i upphandlingen av passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder till premiepensionens fondtorg. Beslutet berör runt 149 000 sparare med ett samlat kapital om cirka 31,6 miljarder kronor per 30 september 2026.

Tre fondförvaltare får möjlighet att teckna avtal gällande totalt fyra fonder på premiepensionens fondtorg. En av dessa fonder är ny på fondtorget och tre fanns sedan tidigare med i utbudet.

För pensionsspararna innebär upphandlingen att fonderna i kategorin nu genomgått en omfattande kontroll och håller hög kvalitet samt att kraven på miniminivån avseende hållbarhet i fonderna har höjts. För passivt förvaltade fonder innebär detta bland annat att förvaltningen bedöms ha goda förutsättningar att på ett effektivt och kontrollerat sätt följa respektive fonds jämförelseindex, till en låg avgift och med beaktande av de hållbarhetskrav som ställs i upphandlingen. Ett centralt resultat av upphandlingen är den betydande avgiftssänkningen. Den genomsnittliga årliga avgiften för fonderna i kategorin har minskat med cirka 71 procent från 0,133 till 0,038 procent.

Fonderna som upphandlas ska enligt lag vara lämpliga, kontrollerbara, hållbara, kostnadseffektiva och av hög kvalitet. Dessutom ska utbudet på fondtorget innebära valfrihet för pensionsspararna. Målsättningen är att säkerställa ett fondutbud av hög kvalitet till konkurrenskraftiga kostnader och därmed skapa förutsättningar för en tryggare och högre premiepension.

Fondtorgsnämnden kan konstatera att det inkommit tillräckligt många anbud av hög kvalitet i upphandlingen för att möjliggöra ett slutresultat som lever upp till lagkraven.

De fondförvaltare och fonder som får tilldelning är:

- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken USA Index Criteria (A1 SEK)

- **Storebrand Asset Management A.S.**
Storebrand USA A SEK

- **Swedbank Robur Fonder AB**
Swedbank Robur Access USA

- **Swedbank Robur Fonder AB**
Swedbank Robur Access Edge USA

2. Fondtorgsnämndens uppdrag

Fondtorgsnämnden är en statlig myndighet med uppgift att upphandla, granska och kvalitetssäkra fonder i det svenska premiepensionssystemet.

För att tillvarata spararnas intressen ställs höga krav på de fonder och fondförvaltare som deltar på fondtorget. Utvärderingen och granskningen av fonder, fondförvaltare och förvaltningsverksamhet, såväl under som efter upphandling, syftar till att erbjuda ett kostnadseffektivt pensionssparande av hög kvalitet som bidrar till en tryggare pension.

> ATT ERBJUDA ETT KOSTNADSEFFEKTIVT PENSIONSSPARANDE AV HÖG KVALITET SOM BIDRAR TILL EN TRYGGARE PENSION

Fonderna på det upphandlade fondtorget ska vara lämpliga för premiepensionssystemet, kostnadseffektiva, hållbara, kontrollerbara och av hög kvalitet. Dessa krav fastställs i den lag som reglerar Fondtorgsnämndens upphandlingar av fonder. Premiepensionssystemet och fondutbudet ska också präglas av valfrihet, där spararen har möjlighet att påverka sin risknivå och placeringsinriktning på förvaltningen av sin premiepension.

Fondtorgsnämnden övervakar fondtorget och kommer att upphandla nya fonder då fondavtal löper ut. Fondtorgsnämnden utvärderar kontinuerligt utbudet på fondtorget och följer fondbranschens utveckling i stort. Omvärldsfaktorer och förändring i fondbranschen kan skapa behov av upphandlingar av nya kategorier som idag inte finns representerade på fondtorget.

2.1 Tolkningar av centrala begrepp i lagen

Av lagen om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg framgår att de fonder som upphandlas ska vara kostnadseffektiva, hållbara, kontrollerbara, av hög kvalitet samt lämpliga för premiepensionssystemet.

Eftersom dessa begrepp saknar entydiga definitioner har Fondtorgsnämnden, med stöd av förarbeten, akademisk forskning och branschpraxis, tolkat lagens krav om att fonderna ska vara kostnadseffektiva, hållbara, kontrollerbara, lämpliga och av hög kvalitet. Tolkningarna har gjorts utifrån premiepensionssystemets särskilda förutsättningar.

Fondtorgsnämnden har på motsvarande sätt tolkat Socialförsäkringsbalkens krav om att premiepensionssystemet ska erbjuda valfrihet genom att spararen ska kunna påverka placeringsinriktning och risknivå i sitt sparande.

Dessa tolkningar ligger till grund för utformningen av varje enskild upphandling och tillhörande upphandlingsdokumentation och syftar till att säkerställa att de fonder som upphandlas bidrar till en tryggare och högre premiepension. Tolkningarna kan komma att utvecklas över tid och anpassas efter olika fondkategorier.

2.1.1 Fonderna ska vara lämpliga

En lämplig fond ska bidra till att målen för systemet uppnås samt till ett högt förtroende för premiepensionssystemet och de aktörer som verkar inom det.

2.1.2 Fonderna ska vara kostnadseffektiva - aktiv förvaltning

En aktivt förvaltad fond anses vara kostnadseffektiv om förvaltningen förväntas ha en förmåga att generera överavkastning efter avgifter samt att den uppfyller övriga lagkrav enligt Fondtorgsnämndens tolkningar inom kvalitet, hållbarhet, kontrollerbarhet samt lämplighet.

2.1.3 Fonderna ska vara kostnadseffektiva - passiv förvaltning

En passivt förvaltad fond anses vara kostnadseffektiv om förvaltningen till en låg avgift förväntas ha en förmåga att generera avkastning före avgifter i linje med sitt jämförelseindex samt att den uppfyller övriga lagkrav enligt Fondtorgsnämndens tolkningar inom kvalitet, hållbarhet, kontrollerbarhet samt lämplighet.

2.1.4 Fonderna ska vara av hög kvalitet

Fonder av hög kvalitet förvaltas av kompetent personal verksam i en, för den valda investeringsinriktningen, relevant organisation. Förvaltningen karaktäriseras av en väletablerad investeringsfilosofi och en väldefinierad investeringsprocess, med hållbarhet genomgående i åtanke, som båda efterlevs och omsätts i praktiken. Genom detta möjliggörs långsiktigt hög riskjusterad avkastning vilket i förlängningen bidrar till en trygg pension.

2.1.5 Fonderna ska vara hållbara

En hållbar fond är en fond som systematiskt integrerar hållbarhetsaspekter i investeringsprocessen, tar ett aktivt ägaransvar och som iakttar vad som följer av sådana internationella överenskommelser som Sverige har ingått och som rör frågor om hållbarhet.

2.1.6 Pensionssystemet ska erbjuda valfrihet

Fondtorgsnämnden tolkar detta som att fondtorget genom ett brett utbud av fondkategorier med olika inriktning ska ge spararna möjlighet att sätta samman en portfölj med önskad risknivå, och genom medvetna val kunna uppnå diversifieringseffekter. I utformningen av utbudet måste Fondtorgsnämnden väga valfrihet mot de andra lagstadgade kraven på kostnadseffektivitet, lämplighet, kontrollerbarhet, kvalitet och hållbarhet.

2.1.7 Fonderna ska vara kontrollerbara

En kontrollerbar fond är en fond som är transparent, inte har så hög grad av komplexitet att Fondtorgsnämnden saknar möjlighet

att med rimliga insatser granska den på ett tillfredsställande sätt i enlighet med de krav och villkor som myndigheten ställer, och vars förvaltare aktivt bidrar till myndighetens granskningsarbete.

2.2 Genomförda upphandlingar

Fondtorgsnämnden har per den 17 november 2026 genomfört 12 upphandlingar inom ramen för arbetet med att etablera ett kvalitetssäkrat och upphandlat fondutbud på premiepensionens fondtorg.

De genomförda upphandlingarna omfattar aktivt förvaltade europeiska aktiefonder, globala och europeiska indexfonder, nordiska aktiefonder, nordiska småbolagsfonder, svenska aktiefonder, svenska indexfonder, aktivt förvaltade globala aktiefonder liksom svenska och europeiska småbolagsfonder och teknologifonder, samt passivt förvaltade USA och Nordamerikafonder som redovisas i denna rapport.

Upphandlingarna avser aktiefonder över flera geografiska marknader och marknadssegment. För tio av upphandlingarna har de upphandlade fonderna helt eller delvis implementerats på fondtorget. Upphandlingen av aktivt förvaltade globala aktiefonder har begärts överprövad. Förvaltningsrätten avslog ansökan, men domen har överklagats. Implementeringen av fondkategorin har därför ännu inte påbörjats vid tidpunkten för denna rapport. Nedan presenteras en översikt av de genomförda upphandlingarna.

2.2.1 Aktivt förvaltade europeiska aktiefonder – stora och medelstora bolag

Fondtorgsnämndens första upphandling gällde aktivt förvaltade europeiska aktiefonder med fokus på stora och medelstora bolag. Upphandlingen slutfördes den 25 mars 2024 och resulterade i att sex fonder valdes ut, med ett sammanlagt förvaltat kapital på 11 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 56 procent, från 0,48 till 0,21 procent.

Under de två första åren sedan kategorin introducerades har de upphandlade fonderna uppvisat en genomsnittlig årlig avkastning som överstiger de tidigare anslutna fondernas med cirka 2,5 procentenheter.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 11 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 6

2.2.2 Globala indexfonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av passivt förvaltade globala aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 31 oktober 2024. Upphandlingen resulterade i att sex fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om cirka 51 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 68 procent, från 0,143 till 0,046 procent.

Under det första året sedan kategorin introducerades har de upphandlade fonderna uppvisat en genomsnittlig årlig avkastning som varit cirka 0,12 procentenheter lägre än för de tidigare anslutna fonderna.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 51 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 6

2.2.3 Europeiska indexfonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av passivt förvaltade europeiska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 31 oktober 2024. Upphandlingen resulterade i att fyra fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om 16 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 66 procent, från 0,135 till 0,046 procent.

Under det första året sedan kategorin introducerades har de upphandlade fonderna uppvisat en genomsnittlig årlig avkastning som överstiger de tidigare anslutna fondernas med cirka 0,29 procentenheter.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 16 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 4

2.2.4 Nordiska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av nordiska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 19 februari 2025. Upphandlingen resulterade i att fyra fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om 8,8 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 37 procent, från 0,326 till 0,204 procent.

Under det första året sedan kategorin introducerades har de upphandlade fonderna uppvisat en genomsnittlig årlig avkastning som överstiger de tidigare anslutna fondernas med cirka 0,3 procentenheter.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 8,8 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 4

2.2.5 Nordiska aktiefonder med inriktning mot småbolag

Upphandlingen av nordiska aktiefonder med inriktning mot småbolag avslutades den 19 februari 2025. Upphandlingen resulterade i att fyra fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om 9 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 53 procent, från 0,515 till 0,244 procent.

Under det första året sedan kategorin introducerades har de upphandlade fonderna uppvisat en genomsnittlig årlig avkastning som varit cirka 1,9 procentenheter lägre än för de tidigare anslutna fonderna.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 9 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 4

2.2.6 Svenska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av svenska aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 27 augusti 2025. Upphandlingen resulterade i att tio fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om 91,5 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 49 procent, från 0,303 till 0,154 procent.

Eftersom fonderna har varit valbara på fondtorget under en period som understiger ett år har ännu ingen jämförelse av historisk avkastning gentemot tidigare anslutna fonder genomförts.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 91,5 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 10

2.2.7 Svenska indexfonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av svenska indexfonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 27 augusti 2025. Upphandlingen

resulterade i att fem fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om 65 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 70 procent, från 0,129 till 0,039 procent.

Eftersom fonderna har varit valbara på fondtorget under en period som understiger ett år har ännu ingen jämförelse av historisk avkastning gentemot tidigare anslutna fonder genomförts.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 65 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 5

2.2.8 Globala aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag

Upphandlingen av globala aktiefonder med inriktning mot stora och medelstora bolag avslutades den 24 februari 2026. Upphandlingen resulterade i att 14 fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om drygt 200 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 50 procent, från 0,371 till 0,186 procent.

Upphandlingen har begärts överprövad. Förvaltningsrätten avslog ansökan, men domen har överklagats. Implementeringen av fondkategorin har därför ännu inte påbörjats vid tidpunkten för denna rapport.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 200 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 14

2.2.9 Svenska aktiefonder med inriktning mot småbolag

Upphandlingen av svenska aktiefonder med inriktning mot småbolag avslutades den 28 maj 2026. Upphandlingen resulterade i att 10 fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om cirka 34 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med 42 procent, från 0,339 till 0,197 procent.

Eftersom fonderna har varit valbara på fondtorget under en period som understiger ett år har ännu ingen jämförelse av historisk avkastning gentemot tidigare anslutna fonder genomförts.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 34 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 10

2.2.10 Europeiska aktiefonder med inriktning mot småbolag

Upphandlingen av europeiska aktiefonder med inriktning mot småbolag avslutades den 28 maj 2026. Upphandlingen resulterade i att fyra fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om cirka 5,5 miljarder kronor.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med drygt 19 procent från 0,398 till 0,321 procent.

Eftersom fonderna har varit valbara på fondtorget under en period som understiger ett år har ännu ingen jämförelse av historisk avkastning gentemot tidigare anslutna fonder genomförts.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 5,5 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 4

2.2.11 Teknologifonder

Upphandlingen av aktivt förvaltade globala teknologifonder avslutades den 22 september 2026. Upphandlingen resulterade i att åtta fonder upphandlades, med ett sammanlagt förvaltat kapital om cirka 179,5 miljarder SEK.

Den genomsnittliga avgiften i kategorin minskade till följd av upphandlingen med cirka 51 procent från 0,398 till 0,194 procent.

Eftersom fonderna har varit valbara på fondtorget under en period som understiger ett år har ännu ingen jämförelse av historisk avkastning gentemot tidigare anslutna fonder genomförts.

Förvaltat kapital vid tilldelning: 179,5 mrd SEK
Antal upphandlade fonder: 8

2.3 Sammanfattning av genomförda upphandlingar

Genom upphandling av såväl aktivt som passivt förvaltade aktiefonder, över flera geografiska marknader och marknadssegment, har ett mer kvalitetssäkrat, kostnadseffektivt och ändamålsenligt fondutbud etablerats på premiepensionens fondtorg. Sammanlagt har, per den 17 november 2026, 12 upphandlingar genomförts. Sammanfattningen omfattar även upphandlingen av aktivt förvaltade globala aktiefonder, där implementeringen av de upphandlade fonderna ännu inte påbörjats till följd av att upphandlingen begärts överprövad. Förvaltningsrätten avslog ansökan, men domen har överklagats.

Ett genomgående resultat av upphandlingarna är betydande avgiftssänkningar inom samtliga kategorier. De genomsnittliga avgifterna

har minskat med mellan 19 och 71 procent, vilket bidrar till lägre kostnader för pensionsspararna och förbättrade förutsättningar för långsiktig kapitaltillväxt. Avgiftssänkningarna är särskilt tydliga inom indexkategorier, där konkurrensutsättningen har resulterat i mycket låga avgiftsnivåer.

Inom de första upphandlade kategorierna indikerar hittillsvarande utfall även en förbättrad avkastning i förhållande till tidigare anslutna fonder. Även om jämförelseperioden är begränsad, visar resultaten att upphandlingsmodellen har potential att inte bara sänka kostnader utan även bidra till förbättrad riskjusterad avkastning.

Fondutbudet syftar till att erbjuda pensionsspararna ett brett spektrum av valmöjligheter som möjliggör individuella anpassningar utifrån olika sparprofiler och riskpreferenser. De genomförda upphandlingarna visar att Fondtorgsnämndens arbete bidrar till ett fondutbud som kombinerar kostnadseffektivitet, kvalitet och valfrihet. Resultaten ger stöd för den fortsatta inriktningen mot upphandlade fonder som ett centralt verktyg för att säkerställa högre och tryggare premiepensioner.

3. Upphandlingsprocessen

Fondtorgsnämndens upphandlingsprocess är central i arbetet med upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg. Processen är framtagen för att upphandla och utvärdera fonder, avseende de i lag fastställda kraven om lämplighet, hållbarhet, kontrollerbarhet, kvalitet och kostnadseffektivitet.

Detta kapitel syftar till att ge en överskådlig och förenklad bild av Fondtorgsnämndens upphandlingsprocess för allmänheten att kunna ta del av. Det innebär att kapitlet innehåller förkortade beskrivningar och exempel från upphandlingsdokumentationen i den aktuella upphandlingen. Om beskrivningar i denna rapport är förenklade på ett sätt så att uppgifter skulle kunna uppfattas som motstridiga i jämförelse med vad som anges i upphandlingsdokumentationen är det alltid de annonserade upphandlingsdokumenten som är styrande.

3.1. Fondtorgsnämndens marknadsdialog

Fondtorgsnämnden har enligt lag ett uppdrag att kontinuerligt kommunicera med fondförvaltare, branschorganisationer och andra marknadsaktörer.

Syftet med marknadsdialogen är att, utifrån myndighetens behov, öka kunskapen om de fonder och fondförvaltare som finns på marknaden och vad de kan erbjuda. Genom att inhämta synpunkter från fondförvaltare kan myndigheten också ställa bättre och mer ändamålsenliga krav och villkor vid upphandlingar. Vidare får myndigheten möjlighet att informera fondförvaltarna om myndighetens behov och önskvärt resultat, sprida information och inhämta synpunkter från fondförvaltarna. På så sätt kan en dialog även bidra till att fondförvaltarna vid en senare upphandling lämnar anbud som i högre grad motsvarar det som efterfrågas av myndigheten. Genom en kontinuerlig dialog mellan myndigheten och marknadsaktörer förbereds marknaden inför kommande upphandlingar, vilket är ämnat att skapa förtroende och förutsättningar för ett brett samförstånd.

Dialogen sker i överensstämmelse med grundläggande principer för offentlig upphandling och den information som Fondtorgsnämnden delger branschaktörer offentliggörs även på myndighetens webbplats ftn.se.

Dialogen kan föras på olika sätt, exempelvis genom möten, diskussionsforum, externa remisser eller genom att skicka ut frågeställningar i syfte att inhämta viss information, så kallade *Request For Information, RFI.*

3.2. Förberedande analys

Fondtorgsnämnden beslutar om en övergripande upphandlingsplan för fondtorget. Planen innehåller information om vilka upphandlingar som är planerade att genomföras nästkommande år. Upphandlingsplanen uppdateras årligen och presenteras för marknaden.

Inför varje enskild upphandling utvärderas den fondkategori som ska upphandlas utifrån utbud av fonder med relevant inriktning, pensionsspararnas efterfrågan, tillämpade förvaltningsstrategier, med mera. Analysen som görs i detta skede ligger till grund för utformningen av upphandlingsdokumentationen i varje specifik upphandling.

FÖR ATT ETT ANBUD SKA UTVÄRDERAS KRÄVS ATT FONDEN UPPFYLLER SAMTLIGA OBLIGATORISKA KRAV SOM STÄLLS I UPPHANDLINGEN

3.3. Framtagande av upphandlingsspecifikation

Innan en upphandling annonseras utformas upphandlingsdokumentationen. Fondtorgsnämnden fastställer en upphandlingsspecifikation för varje upphandling utifrån de förutsättningar som gäller i den enskilda upphandlingen.

Upphandlingsdokumentationen är omfattande och beskriver bland annat de allmänna förutsättningarna för upphandlingen och den utvärderingsmodell som kommer att tillämpas. Dokumentationen innehåller frågor till de fondförvaltare som deltar i upphandlingen om till exempel förvaltningsverksamhet, finansiell stabilitet, riskhantering, transparens och tillgänglighet av data. Innan upphandlingen annonseras fattar Fondtorgsnämnden beslut om att godkänna upphandlingsdokumentationen inklusive fondavtal med bilagor.

3.4. Annonsering av upphandling

Upphandlingarna av fonder till premiepensionens fondtorg annonseras via upphandlingsplattformen e-Avrop. Efter annonsering följer en period då anbudsgivare kan inkomma med anbud. Längden på denna tidsperiod varierar mellan upphandlingar. Frågor om upphandlingen kan ställas fram till tio dagar innan tidsfristen för inlämnande av anbud löper ut och dessa besvaras löpande via e-Avrop, fram till och med sex dagar innan anbudstiden löper ut.

3.5. Krav, uteslutningsgrunder och utvärdering

3.5.1. Kontroll av kravuppfyllnad

Anbudsöppningen utgör starten på prövningen och utvärderingen av anbuden. Den första delen innebär kontroll av uppfyllnad av obligatoriska krav. Fondtorgsnämndens kansli kontrollerar att inkomna anbud är kompletta, att anbudsavgiften är betald och att anbudet möter såväl generella som upphandlingsspecifika obligatoriska krav samt att det inte föreligger några uteslutningsgrunder.

Uteslutningsgrunder kan exemplifieras med att fondförvaltaren, närstående aktör eller intressent har varit föremål för ekonomisk brottslighet enligt brottsbalken, t.ex. förskingring, annan trolöshet och mutbrott eller har obetalda skatter eller socialförsäkringsavgifter och att detta riskerar att skada förtroendet för premiepensionssystemet eller skada pensionsspararnas intressen.

För att ett anbud ska utvärderas krävs att fonden uppfyller samtliga obligatoriska krav som ställs i upphandlingen och att ingen

uteslutningsgrund föreligger. De anbud som uppfyller kraven utvärderas i nästa fas av upphandlingen.

3.5.2. Kvalitativ och kvantitativ utvärdering

I utvärderingen görs en djupgående kvalitativ och kvantitativ analys som syftar till att bedöma informationen som lämnats i anbuden. De fondförvaltare som bäst uppfyller tilldelningskriterierna kallas till intervjuer. Hur många fondförvaltare som maximalt kan kallas till intervju varierar och framgår av upphandlingsinstruktionerna för respektive upphandling.

Utvärderingskriterierna och deras respektive vikter i utvärderingen framgår av anbudsunderlaget (RFP, Request for Proposal). Under utvärderingen av anbuden bedömer Fondtorgsnämnden bland annat:

- **Investeringsfilosofin:** Investeringsfilosofin ska vara tydlig och beskriva hur fondförvaltaren skapar värde för spararna genom en kostnadseffektiv, kontrollerad och ändamålsenlig indexnära förvaltning. Filosofin ska efterlevas och återspeglas i det dagliga arbetet.

- **Investeringsprocessen:** Investeringsprocessen ska beskriva hur den indexnära förvaltningen utförs. Relevanta steg i processen ska beskrivas, exempelvis indexreplikering eller indexoptimering, portföljkonstruktion, rebalansering, hantering av kassaflöden, bolagshändelser och indexförändringar samt uppföljning av avvikelser mot fondens jämförelseindex. Det ska framgå vem som ansvarar för respektive moment och med vilka befogenheter. Bevis på disciplin, struktur, kontroll och repeterbarhet ska uppvisas.

- **Förvaltarresurser:** Portföljförvaltare, ställföreträdande portföljförvaltare och övriga relevanta resurser inom organisationen utvärderas. För indexnära förvaltning beaktas särskilt organisationens kompetens och systemstöd för portföljkonstruktion, handel, rebalansering, riskuppföljning, hantering av hållbarhetskriterier och kontroll av avvikelser mot jämförelseindex. Organisation, mångfald, personalomsättning, kompetensutveckling och företagskultur beaktas.

- **Investeringsresultat:** Investeringsresultat utvärderas för att verifiera att fondförvaltningens process och filosofi fungerar i praktiken. För passivt förvaltade fonder innebär detta framför allt en analys av hur väl fonden har följt sitt jämförelseindex, inklusive avkastningsavvikelser, aktiv risk, kostnadseffektivitet och andra relevanta risk- och avkastningsmått. Utvärderingen består av djupgående kvantitativa analyser som syftar till att verifiera att förvaltningen av

Observera att detta är en förenklad beskrivning. De fullständiga och styrande tilldelningskriterierna beskrivs i den annonserade upphandlingsdokumentationen.

fonden bedrivs på det sätt som beskrivs i anbudet och att detta kan observeras i historiska data.

- **Administration och riskkontroll:** Fondförvaltarens organisation av kontrollfunktioner för riskhantering, riskkontroll, regelefterlevnad och revision inklusive förmågan att övervaka och hantera risker inom fonden och förvaltningsorganisationen bedöms.

3.5.3. Intervjumöten

Fondtorgsnämndens kansli gör platsbesök och håller intervjumöten med representanter för anbudsgivaren. Syftet med intervjumötet är att validera den i anbudet lämnade informationen. Intervjuerna kan inte leda till högre poängsättning i upphandlingen men kan resultera i poängavdrag om Fondtorgsnämnden upptäcker att information som lämnats i anbudet inte överensstämmer med till exempel anbudsgivarens organisation, verksamhet eller förvaltning.

3.5.4. Revidering av pris

De fondförvaltare som valts ut till intervjumöten erbjuds efter att dessa ägt rum möjlighet att skriftligen lämna ett reviderat och slutgiltigt erbjudande om ett lägre pris. Det innebär att en fondförvaltare får sänka det pris som initialt angivits i anbudet, men inte höja det.

3.6. Beslut

När utvärderingen i upphandlingen är klar och slutpoäng är fastslagna fattar Fondtorgsnämnden beslut om vilka fondförvaltare som får tilldelning och därmed får teckna fondavtal och erbjuda fonder på premiepensionens fondtorg. Tilldelningsbeslutet offentliggörs via e-Avrop samt på myndighetens webbplats ftn.se. Tilldelningsbeslutet vinner laga kraft efter en avtalsspärr om tio dagar som börjar löpa efter offentliggörandet.

3.7. Allokering och avregistrering

I samband med att en upphandling av en fondkategori annonseras sägs fondavtalen upp för de anslutna fonderna inom kategorin. De uppsagda fonderna finns dock kvar på det anslutna fondtorget till dess att upphandlingen är slutförd.

När upphandlingen är slutförd och tilldelningsbeslutet vunnit laga kraft påbörjas avregistreringen av de uppsagda fonderna som inte tilldelats fondavtal. När fondavtal har ingåtts för de upphandlade fonderna registreras dessa i Pensionsmyndighetens system, om

De fullständiga och styrande bestämmelserna om fördelningsordningen finns i upphandlingsinstruktionerna för aktuell upphandling.

de inte funnits med på fondtorget sedan tidigare och blir därmed valbara för pensionsspararna.

Fördelningsordningen för allokering av kapital innebär att premiepensionsmedlen som ska överföras från avregistrerade fonder fördelas lika mellan upphandlade fonder, dock med vissa undantag. Exempelvis behåller de fonder som sedan tidigare är registrerade på fondtorget och som upphandlats, sitt befintliga kapital. Om befintligt kapital i en fond understiger dess genom fördelningsordningen tilldelade kapital kan fonden erhålla medel upp till samma nivå som övriga upphandlade fonder. Pensionsspararna har alltid möjlighet att välja att byta fonder, vilket innebär att det inte finns någon garanti för hur stort kapital en upphandlad fond tilldelas.

3.7.1. Information till sparare

Efter avslutad upphandling meddelar Pensionsmyndigheten de sparare med placerade medel i fonder som inte längre omfattas av ett fondavtal, att fonden kommer att avregistreras från fondtorget. Den enskilda spararen behöver inte göra ett eget val, utan spararens fondmedel förs automatiskt över till en likvärdig upphandlad fond i motsvarande kategori. En sparare kan när som helst byta fond inom premiepensionen.

Om en sparare investerat i en fond på det befintliga fondtorget som får tilldelning i upphandlingen behöver spararen inte göra någonting då medlen kommer att kvarstå i fonden.

3.8. Löpande granskning och utvärdering

En förutsättning för att en fond ska fortsätta att erbjudas på fondtorget är att den upprätthåller den höga kvalitet som upphandlats, och att fondförvaltarna agerar med spararnas intresse i fokus under hela avtalsperioden.

De upphandlade fonderna granskas och utvärderas utifrån de obligatoriska krav och tilldelningskriterier som specificerats i fondavtalet. Om en fond inte längre lever upp till fondavtalet under avtalsperioden kan det leda till uppsägning.

För att möjliggöra granskning ska fondförvaltaren löpande bistå Fondtorgsnämnden med den information som specificeras i fondavtalet. Insamling av information kommer till exempel att ske via utskickade frågeformulär och vid behov på begäran av Fondtorgsnämndens kansli.

4. Kategorin passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder före upphandling

Den aktuella upphandlingen berör kategorin passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder på det befintliga fondtorget. Per den sista september 2026 var 31,6 miljarder kronor placerade i fonderna i denna kategori. Det motsvarar cirka två procent av det totala kapitalet på fondtorget exklusive AP7 Såfa.

Passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder

Fonder på plattformen före upphandling: 6

Antal fonder som ska upphandlas: 4

Totalt kapital: 31,6 mdr SEK

Andel av totalt kapital (exkl. AP7 Såfa): 2 %

4.1. Fondutbud

Per den 30 september 2026 bestod utbudet av passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder på dagens anslutna fondtorg av sex fonder.

Antalet sparare i fonderna var 149 407 och 87,6 procent av kapitalet var placerat i de tre största fonderna.

Fonderna i det befintliga utbudet på fondtorget per den sista september 2026:

Fondförvaltare	Fond
Handelsbanken Fonder AB	Handelsbanken USA Index Criteria (A1 SEK)
Lannebo Kapitalförvaltning AB	Lannebo Marknad USA A
Länsförsäkringar Fondförvaltning AB (publ)	Länsförsäkringar USA Index
Skandia Fonder AB	Skandia Nordamerika Exponering
Storebrand Asset Management A.S.	Storebrand USA A SEK
Swedbank Robur Fonder AB	Swedbank Robur Access USA

4.2. Avgifter

Per den 30 september 2026 var den likaviktade genomsnittliga årliga avgiften bland de passivt förvaltade USA och Nordamerikafonderna 0,133 procent, efter Pensionsmyndighetens rabatt, med en spridning från som lägst 0,12 procent till som högst 0,19 procent. Den kapitalviktade avgiften var 0,121 procent.

4.3. Avkastning

De passivt förvaltade USA och Nordamerikafondernas genomsnittliga årliga avkastning, mätt i SEK, de senaste tre åren fram till den sista december 2025 uppgick till 18,6 procent. Detta kan jämföras med det kategoriindex, MSCI North America NTR, som används i upphandlingen av kategorin. Kategoriindexet hade under samma tidsperiod en genomsnittlig årlig avkastning på 17,8 procent, mätt i SEK.

0,133 %

DEN LIKAVIKTADE SNITTAVGIFTEN EFTER RABATT I SEPTEMBER 2026

Under perioden har fonderna haft en spridning i årlig avkastning från 16,3 procent till som mest 20,1 procent. Fem av de sex befintliga fonderna har haft en genomsnittlig årlig avkastning som överstigit kategoriindex under perioden.

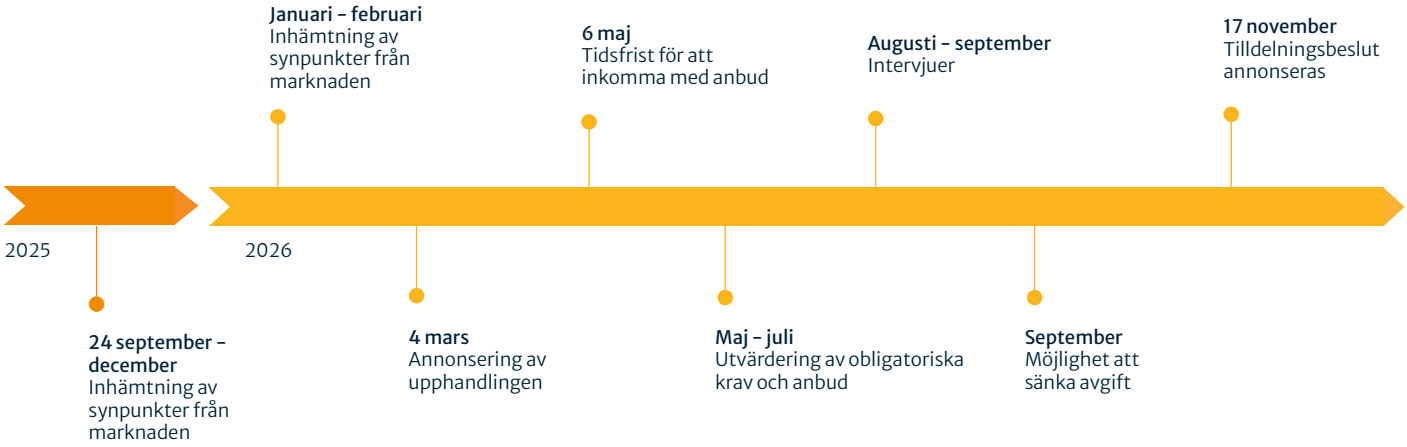
4.4. Hållbarhet

På dagens anslutna fondtorg finns det endast ett krav avseende hållbarhet. Fondförvaltarna ska ha undertecknat, eller omfattas av de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar, Principles for Responsible Investment (PRI). Det är ett fortsatt krav på fondförvaltare på det upphandlade fondtorget.

5. Resultat av upphandlingen

Upphandlingen annonserades den 4 mars 2026 och tilldelningsbeslut offentliggjordes den 17 november 2026. Totalt inkom sju anbud och av dessa tilldelades tre fondförvaltare fondavtal för fyra fonder på premiepensionens fondtorg.

För fullständiga och styrande bestämmelser i upphandlingen, se upphandlings-dokumentationen.

5.1. Upphandlingens omfattning

Den aktuella upphandlingen avser passivt förvaltade UCITS-fonder som placerar i aktier i USA och Nordamerika med huvudsaklig inriktning mot investeringar i stora och medelstora bolag. Aktiv risk relativt fondens jämförelseindex får vara maximalt två procent. För fonder som etablerades för mindre än tre år sedan avser kravet i stället strategins aktiva risk relativt fondens jämförelseindex, baserat på en treårsperiod med månadsdata över stängningskurser, ex post. Fonden ska rapportera i enlighet med SFDR artikel 6, 8 eller 9. Avsikten i enlighet med upphandlingsdokumentationen var att tilldela fyra fondavtal i fondkategorin.

7 st

INKOMNA ANBUD

5.2. Inkomna anbud

Totalt inkom 7 anbud under anbudstiden.

	Fondförvaltare	Fond
1	Handelsbanken Fonder AB	Handelsbanken USA Index Criteria (A1 SEK)
2	Lannebo Kapitalförvaltning AB	Lannebo Marknad USA A
3	SEB Funds AB	SEB USA Exposure
4	Skandia Fonder AB	Skandia Nordamerika Exponering
5	Storebrand Asset Management A.S.	Storebrand USA A SEK
6	Swedbank Robur Fonder AB	Swedbank Robur Access USA
7	Swedbank Robur Fonder AB	Swedbank Robur Access Edge USA

För fullständig information, se de annonserade upphandlingsdokumenten.

5.3. Kravuppfyllnad

Fondtorgsnämndens kansli kontrollerade samtliga inkomna anbud avseende administrativa krav, uteslutningsgrunder och obligatoriska krav. Av de sju inkomna anbuden uppfyllde samtliga anbud de obligatoriska kraven och omfattades inte av några uteslutningsgrunder.

5.4. Utvärdering av anbud

I utvärderingen läggs stor vikt vid fondens investeringsfilosofi, investeringsprocess, fondförvaltarens kontrollfunktioner samt det pris som erbjuds. Även fondens förvaltarorganisation och dess investeringsresultat vägs in i utvärderingen.

5.4.1. Intervjumöten

I enlighet med upphandlingsinstruktionen kunde maximalt åtta anbud kallas till intervjumöte. Totalt genomfördes sex intervjumöten, då ett av de sju inkomna anbuden inte nådde upp till den fastställda lägsta poänggränsen för intervju.

Det övergripande syftet med intervjumötet är att verifiera de svar som fondförvaltaren har lämnat i ett anbud.

5.4.2. Revidering av pris

I den avslutande delen av utvärderingsfasen erbjuds intervjuade fondförvaltare möjligheten att sänka det pris som angivits i anbudet. Därefter fastslås de slutgiltiga poäng som ligger till grund för Fondtorgsnämndens tilldelningsbeslut.

Fyra anbudsgivare valde att revidera sitt pris.

5.5. Tilldelningsbeslut

Av totalt sju inkomna anbud uppfyllde samtliga de obligatoriska kraven. Sex anbudsgivare kallades till intervju och fyra fonder tilldelades fondavtal med Fondtorgsnämnden. Dessa fondförvaltare och fonder är de som erhållit högst poäng i den sammanvägda utvärderingen av anbuden samt uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingen.

De fondförvaltare och fonder som får tilldelning är:

- **Handelsbanken Fonder AB**
Handelsbanken USA Index Criteria (A1 SEK)

- **Storebrand Asset Management A.S.**
Storebrand USA A SEK

- **Swedbank Robur Fonder AB**
Swedbank Robur Access USA

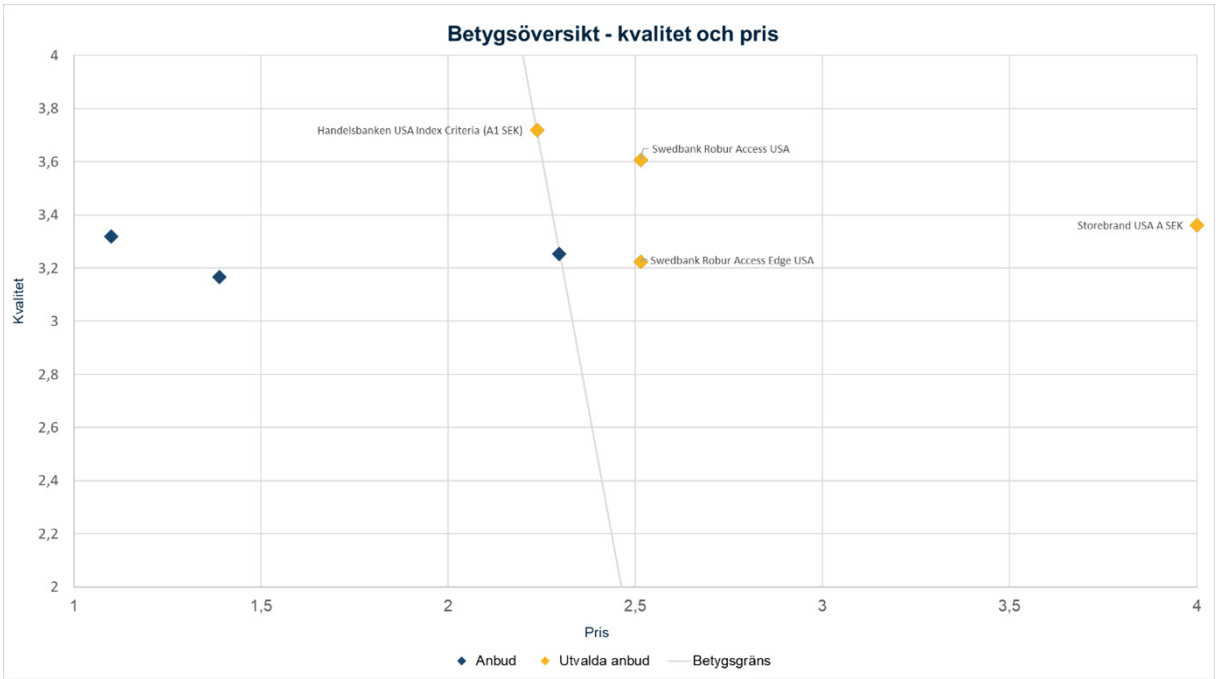
- **Swedbank Robur Fonder AB**
Swedbank Robur Access Edge USA (ny)

5.6. Utvärderingsresultat

Anbuden har utvärderats utifrån de tilldelningskriterier som angivits i upphandlingsdokumentationen. Fondavtal tilldelas för de fyra anbud som erhöll högst sammanlagd poäng för dessa kriterier.

Den slutliga poängsättningen fastställdes efter att eventuella poängavdrag från intervjumöten beaktats och eventuella prisjusteringar hade införts i beräkningen.

Diagrammet nedan redovisar förhållandet mellan pris och kvalitet per fond. Linjen illustrerar den poängnivå som krävdes för att erhålla tilldelning i upphandlingen.

5.7. Fondfakta

Diagrammen nedan illustrerar de upphandlade fondernas utvärderingsresultat avseende tilldelningskriterierna i upphandlingen. Resultatet för varje fond som fått tilldelning visas i relation till det genomsnittliga resultatet för de sex fonder och deras fondförvaltare där en utvärdering och intervju genomförts.

I utvärderingen betygssätts svaren i anbudsunderlaget på en skala 0–4. Observera att tilldelningskriterierna har olika vikt i utvärderingen men att detta inte beaktas i diagrammen.

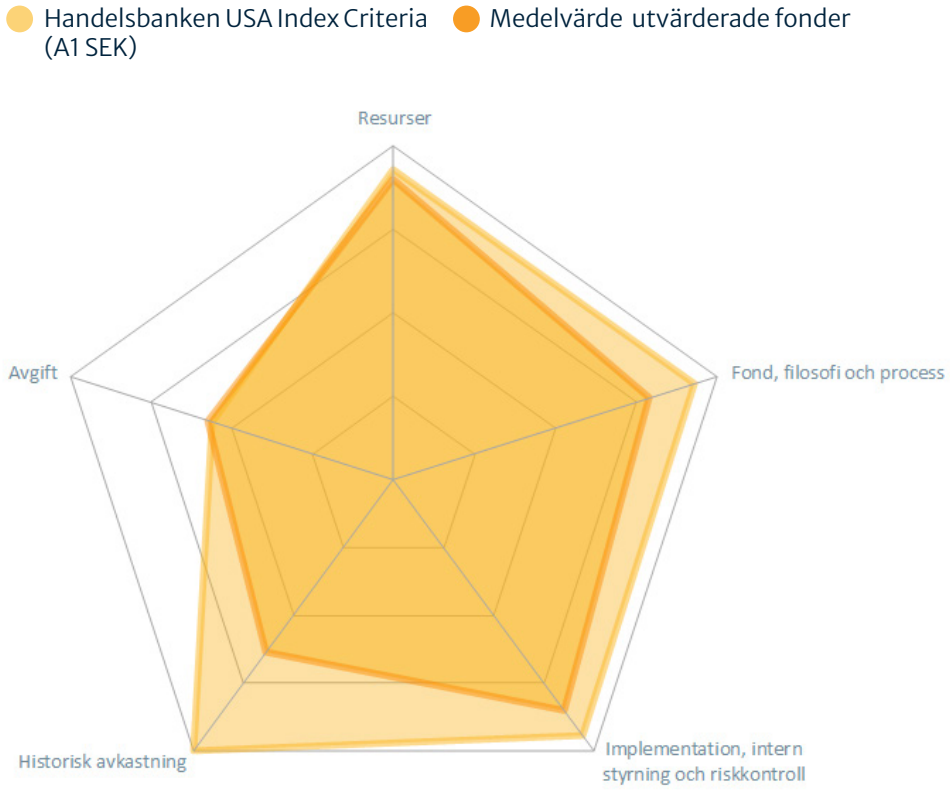
5.7.1. Handelsbanken USA Index Criteria (A1 SEK)

Fondfakta	
Fondförvaltare	Handelsbanken Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0405 %
Startår	2011
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	Solactive ISS ESG Screened Paris Aligned (PAB) US Index NTR
SFDR	Artikel 9
ISIN	SE0004139780

Fonden är en indexfond som investerar i stora och medelstora amerikanska bolag och har som mål att följa utvecklingen i indexet Solactive ISS ESG Screened Paris Aligned (PAB) US Index NTR så nära som möjligt.

Indexet består av stora och medelstora amerikanska bolag exklusive bolag som inte uppfyller indexets hållbarhetskrav. Hållbarhetskraven syftar till en minskning av koldioxidutsläppen och bolagen i indexet väljs ut och viktas på så sätt att indexportföljens utsläpp av växthusgaser anpassas till de långsiktiga globala uppvärmningsmålen i Parisavtalet.

Indexet efterbildas genom optimerad fysisk replikering, vilket innebär att fonden placerar direkt i ett större urval av de aktier som ingår i indexet.

Resurser, fondförvaltare och kapitalförvaltning avser kapitel fem och sex i anbudsunderlaget.
Fond, filosofi och process avser kapitel sju och åtta i anbudsunderlaget.
Administration och riskkontroll avser kapitel nio till 11 i anbudsunderlaget.
Historisk avkastning avser kapitel 12 i anbudsunderlaget.
Avgifter avser kapitel 13 i anbudsunderlaget.

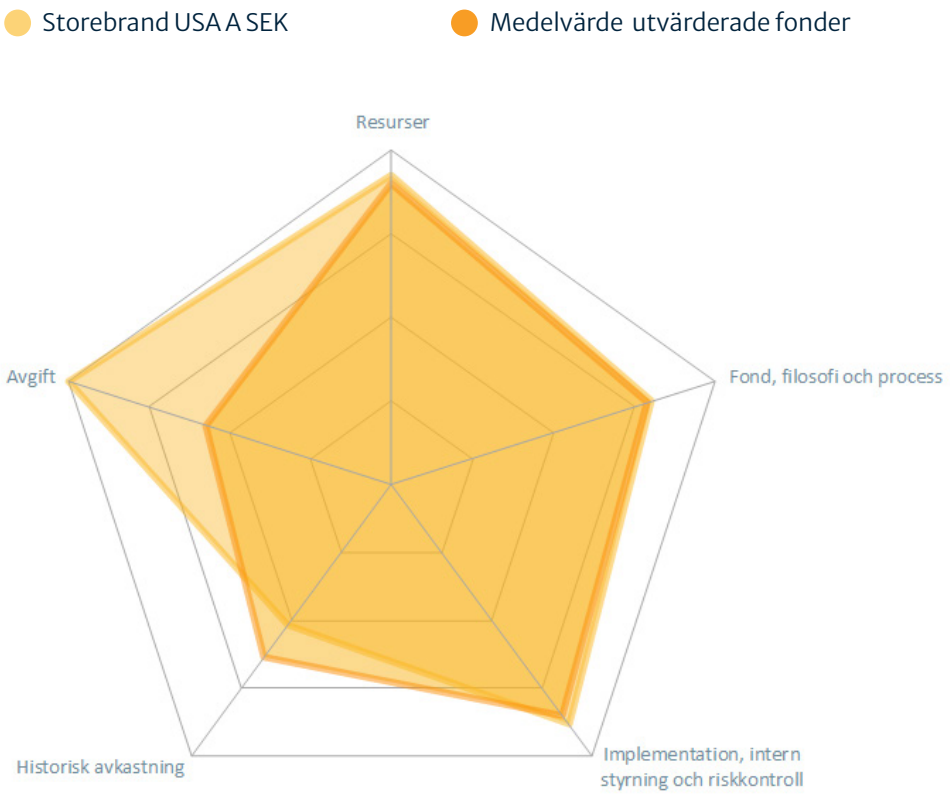
Fondfakta	
Fondförvaltare	Storebrand Asset Management A.S.
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0324 %
Startår	1999
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	MSCI USA NR
SFDR	Artikel 8
ISIN	SE0000594111

5.7.2. Storebrand USA A SEK

Fonden är en indexnära aktiefond som investerar brett i aktier inom olika branscher på den amerikanska aktiemarknaden och har som mål att efterlikna utvecklingen av indexet MSCI USA NR USD.

Indexet består av stora och medelstora amerikanska bolag. Avkastningen kan skilja sig mellan fonden och indexet då fonden följer fondförvaltarens kriterier för hållbara investeringar. Det innebär att vissa bolag som ingår i indexet kan exkluderas från fonden om de inte uppfyller fondförvaltarens hållbarhetskrav.

Indexet efterbildas genom optimerad fysisk replikering, vilket innebär att fonden placerar direkt i ett större urval av de aktier som ingår i indexet.

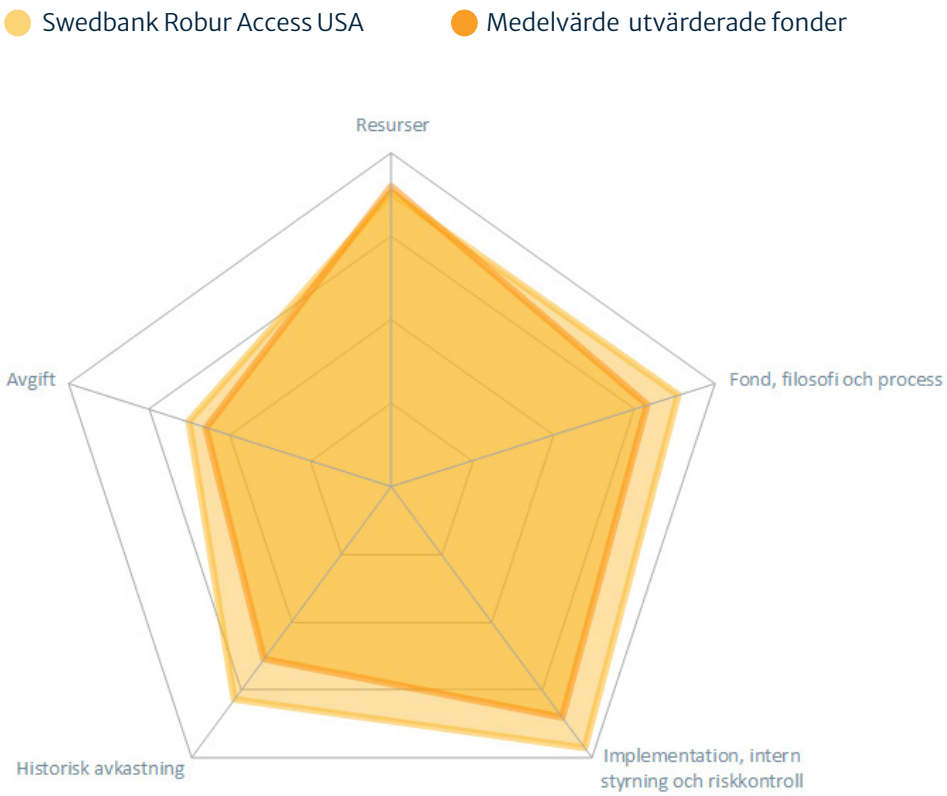
Fondfakta	
Fondförvaltare	Swedbank Robur Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0390 %
Startår	2015
Ny på fondtorget	Nej
Jämförelseindex	MSCI USA NR
SFDR	Artikel 8
ISIN	SE0007074083

5.7.3. Swedbank Robur Access USA

Fonden är en indexnära aktiefond som placerar i företag inom olika branscher i USA och har som mål att så långt som möjligt efterlikna utvecklingen av indexet MSCI USA Net.

Indexet består av stora och medelstora amerikanska bolag. Avkastningen kan skilja sig mellan fonden och indexet eftersom fonden följer fondförvaltarens policy för ansvarsfulla investeringar. Det innebär att vissa bolag som ingår i indexet kan exkluderas från fonden om de inte uppfyller fondförvaltarens hållbarhetskrav och att bolag med bra hållbarhetsarbete premieras i portföljkonstruktionen.

Indexet efterbildas genom optimerad fysisk replikering, vilket innebär att fonden placerar direkt i ett större urval av de aktier som ingår i indexet.

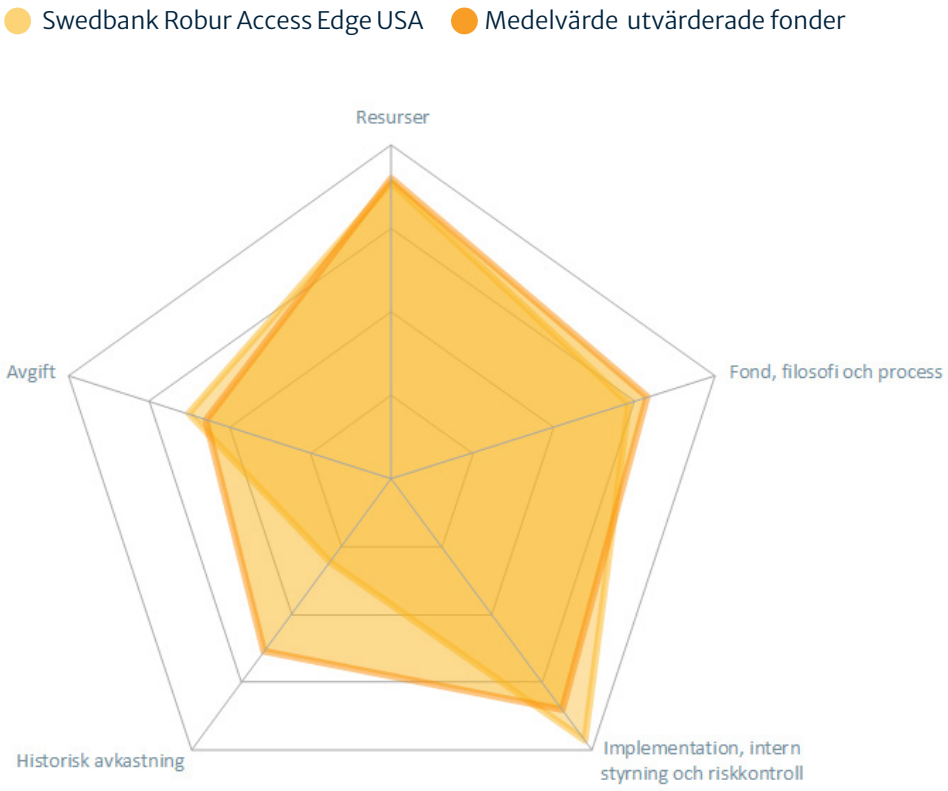
5.7.4. Swedbank Robur Access Edge USA

Fondfakta	
Fondförvaltare	Swedbank Robur Fonder AB
Kapitalförvaltare	-
Upphandlad avgift (pris)	0,0390 %
Startår	2020
Ny på fondtorget	Ja
Jämförelseindex	MSCI USA NR
SFDR	Artikel 8
ISIN	SE0014556304

Fonden är en indexnära aktiefond som placerar i företag inom olika branscher i USA och har som mål att efterlikna utvecklingen av indexet MSCI USA Net. Indexet består av stora och medelstora amerikanska bolag.

Avkastningen kan skilja sig mellan fonden och indexet eftersom fonden följer fondförvaltarens policy för ansvarsfulla investeringar samt har ett fördjupat hållbarhetsarbete. Det innebär att vissa bolag som ingår i indexet kan exkluderas från fonden om de inte uppfyller fondförvaltarens hållbarhetskrav och att bolag med bra hållbarhetsarbete premieras i portföljkonstruktionen. Fonden förvaltas även utifrån fondförvaltarens metod för att säkerställa att kapitalet förvaltas i linje med Parisavtalet.

Indexet efterbildas genom optimerad fysisk replikering, vilket innebär att fonden placerar direkt i ett större urval av de aktier som ingår i indexet.

6. Förändring av kategorin

Kategorin passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder på det befintliga fondtorget består efter upphandlingen av fyra fonder, en minskning från tidigare sex fonder. Av dessa fyra fonder är en ny inom premiepensionen och tre fonder finns sedan tidigare med i utbudet på fondtorget.

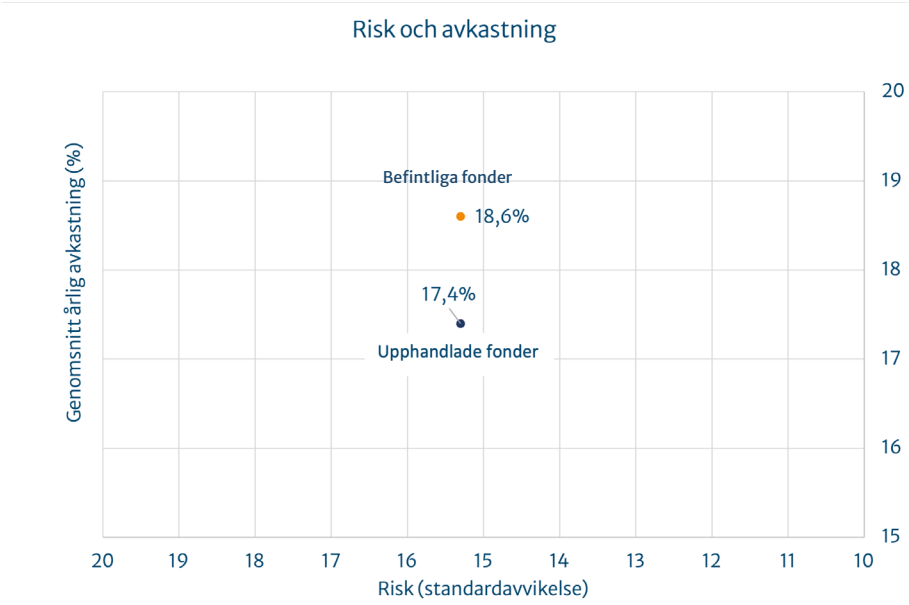
Detta kapitel syftar till att belysa skillnader mellan fonderna inom den befintliga kategorin och fonderna i den upphandlade kategorin. Observera att detta inte är en del i den utvärdering som skett inom ramen för upphandlingen.

6.1. Kvalitet, risk och avkastning

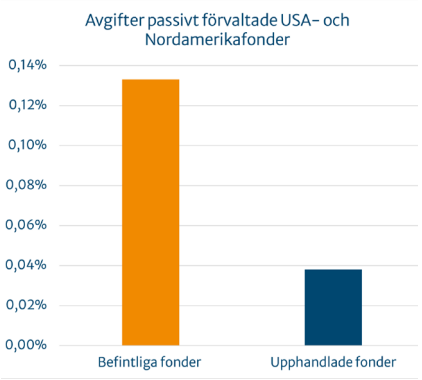
De fonder som tilldelas fondavtal uppfyller Fondtorgsnämndens krav på kvalitet. För passivt förvaltade fonder innebär detta bland annat att förvaltningen bedöms ha goda förutsättningar att på ett effektivt och kontrollerat sätt följa respektive fonds jämförelseindex, till en låg avgift och med beaktande av de hållbarhetskrav som ställs i upphandlingen.

Kvalitet utvärderas endast för de fonder som deltagit i en upphandling och inte för fonder i det befintliga anslutna utbudet. Det är därför inte möjligt att göra en direkt jämförelse av hur den utvärderade kvaliteten har förändrats genom upphandlingen.

En jämförelse av historisk avkastning inom kategorin under de senaste tre åren, fram till och med den 31 december 2025, mätt i SEK, visar att fonderna på det anslutna fondtorget haft en genomsnittlig årlig avkastning om 18,6 procent efter rabatterad avgift. Under samma tidsperiod har de upphandlade fonderna haft en genomsnittlig årlig avkastning om 17,4 procent efter upphandlad avgift. Upphandlingens kategoriindex, MSCI North America NTR Index, hade under samma tidsperiod en genomsnittlig årlig avkastning på 17,8 procent och en standardavvikelse på 14,6 procent.

Den upphandlade fondgruppen har under treårsperioden haft samma risk, mätt som standardavvikelse, som fonderna i det befintliga utbudet, 15,3 procent. Det innebär att de upphandlade fonderna

under den aktuella perioden haft en något lägre historisk avkastning än de anslutna fonderna till samma risk.

6.2. Avgifter

Den genomsnittliga avgiften i det befintliga utbudet var vid tiden för upphandlingens annonsering 0,133 procent. I det upphandlade utbudet är den genomsnittliga avgiften 0,038 procent vilket motsvarar en sänkning av avgiften med drygt 71 procent.

De tre fonder som redan fanns tillgängliga på plattformen har samtliga upphandlats till lägre avgifter än de tidigare avgifterna på plattformen. Sparare som investerat i dessa fonder kan därmed ligga kvar i samma fonder, men till en lägre avgift.

6.3. Hållbarhet

För att uppfylla det lagstadgade kravet om att upphandla hållbara fonder har Fondtorgsnämnden beslutat om obligatoriska krav avseende hållbarhet vad gäller både fondförvaltare och fonder. De fonder som har upphandlats uppfyller samtliga obligatoriska krav avseende hållbarhet. Det innebär att kraven på miniminivån avseende hållbarhet i fondutbudet inom kategorin har höjts jämfört med läget före upphandlingen. Samtliga upphandlade fonder har därmed processer som integrerar hållbarhet i fondens investeringsprocess och process för aktivt ägande. Processerna ska identifiera om verksamheter som fonden investerar i bryter mot Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNGP) eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Fonderna ska även ha riktlinjer för hur fondförvaltaren i så fall ska agera i egenskap av investerare utifrån denna information.

Hållbarhetskraven i upphandlingen har också säkerställt att analys av hållbarhetsrisker och möjligheter är väl integrerade i samtliga fonders investeringsprocesser och processer för aktivt ägande och röstning.

Tre upphandlade fonder inom kategorin främjar hållbarhet och rapporterar i enlighet med SFDR artikel 8 och en fond har hållbarhet som mål och rapporterar i enlighet med SFDR artikel 9.

6.4. Valfrihet

Valfrihet har inte varit en del av utvärderingen i upphandlingen men Fondtorgsnämnden har ett övergripande krav att ta hänsyn till

valfrihet i dess beslutsfattande. Fondutbudet ska erbjuda valfrihet för spararna avseende erbjudande av fonder med olika placerings-inriktning och risknivå. Detta uppnås främst genom att upphandla olika fondkategorier snarare än att upphandla olika fonder inom en och samma kategori.

Fondtorgsnämnden har upphandlat fyra fonder då detta bedömdes vara det optimala antalet fonder för att uppnå lagkraven.

Fondtorgsnämnden bedömer att det även efter upphandlingen finns en tillräcklig valfrihet för att tillgodose spararnas efterfrågan.

7. Fondtorgsnämndens slutsatser

Upphandlingen av passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder omfattar en kategori som ger pensionssparare tillgång till bred, indexnära exponering mot den amerikanska och nordamerikanska aktiemarknaden. Per den 30 september 2026 hade cirka 149 000 pensionssparare tillsammans omkring 31,6 miljarder kronor placerade i kategorin.

Fondtorgsnämnden kan konstatera att upphandlingen har resulterat i ett kvalitetssäkrat och kostnadseffektivt utbud inom kategorin. Före upphandlingen bestod kategorin av sex fonder. Efter upphandlingen består kategorin av fyra fonder, varav tre fonder fanns på fondtorget sedan tidigare och en fond är ny inom premiepensionen. Att flera av de upphandlade fonderna redan fanns på fondtorget innebär att många pensionssparare kan kvarstå i samma fonder som tidigare, men till en lägre avgift.

Den genomsnittliga årliga avgiften i kategorin minskar från 0,133 procent till 0,038 procent, vilket motsvarar en sänkning med drygt 71 procent. För passivt förvaltade fonder är avgiftsnivån av särskild betydelse, eftersom fondernas uppdrag är att följa sin placeringsinriktning och sitt jämförelseindex på ett kostnadseffektivt sätt. Lägre avgifter innebär därför förbättrade förutsättningar för pensionssparrarna att ta del av marknadens långsiktiga avkastning.

Den historiska avkastningen visar att de upphandlade fonderna under treårsperioden fram till och med den 31 december 2025 haft en lägre genomsnittlig årlig avkastning än fonderna i det tidigare anslutna utbudet, mätt efter avgift i SEK. De upphandlade fonderna har samtidigt haft samma risk, mätt som standardavvikelse, som fonderna i det befintliga utbudet. Utfallet påverkas av skillnader mellan olika index, hållbarhetskriterier, portföljsammansättning och avgiftsnivåer.

Upphandlingen har genomförts utifrån en samlad bedömning av fondernas kvalitet, kostnadseffektivitet, hållbarhet, kontrollerbarhet och lämplighet för premiepensionssystemet. Fondtorgsnämndens bedömning är att de upphandlade fonderna, genom låga avgifter, kvalitetssäkrad passiv förvaltning och god kontroll, har goda förutsättningar att erbjuda pensionsspararna långsiktigt konkurrenskraftig avkastning inom kategorin.

Efter upphandlingen uppfyller samtliga upphandlade fonder de obligatoriska hållbarhetskraven. Det innebär bland annat att hållbarhetsaspekter ska vara integrerade i fondernas investeringsprocesser samt i processer för aktivt ägande och röstning. Tre fonder inom kategorin främjar hållbarhet och rapporterar i enlighet med SFDR artikel 8 och en fond har hållbarhet som mål och rapporterar i enlighet med SFDR artikel 9.

Fondtorgsnämnden bedömer att upphandlingen har resulterat i ett fondutbud som lever upp till de krav som ställs på fonder inom premiepensionens fondtorg. De fonder som upphandlas ska enligt lag vara lämpliga, kontrollerbara, hållbara, kostnadseffektiva och av

hög kvalitet, samtidigt som fondtorget ska erbjuda pensionsspararna valfrihet. I upphandlingen inkom sju anbud och samtliga uppfyllde de obligatoriska kraven. Det gav Fondtorgsnämnden goda förutsättningar att identifiera de fonder som sammantaget bäst motsvarar lagkraven och upphandlingens tilldelningskriterier. Fondtorgsnämnden konstaterar också att inga anbud inkom från fondförvaltare utanför Norden. Möjliga förklaringar är hållbarhetskraven samt tillgången till fonder i UCITS-format.

Sammantaget innebär upphandlingen att kategorin passivt förvaltade USA- och Nordamerikafonder får ett mer kvalitetssäkrat, kontrollerbart och kostnadseffektivt utbud, med betydligt lägre avgifter, höjd miniminivå för hållbarhet och fortsatt valfrihet för pensionsspararna.

Fondtorgsnämnden vill avslutningsvis tacka alla anbudsgivare för deltagande i upphandlingen.

Fondtorgsnämnden
Swedish Fund Selection Agency